

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 31-10-2023

Mødedato Tirsdag d. 31. oktober 2023 kl. 18:45

Mødested Mødelokale F1

Mødedeltagere Jørgen Johansen, Miki Dam Larsen, Clara Rao (Afbud), Thomas
Frisch, Karsten Längerich, Vibeke Højberg, Anders Damm-
Frydenberg, Emil Ulrik Andersen, Merete Them Kjøhlholm

Indholdsfortegnelse

Bemærkninger til dagsordenen..... 3

Meddelelser..... 4

Ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025 som følge af lovændring..... 5

Reviderede affaldstakster 2024..... 8

Underskriftark: Godkendelse af beslutningsprotokol..... 12

Punkt 1: Bemærkninger til dagsordenen

Beslutning Økonomiudvalget 2022-2025 den 31-10-2023

Ingen.

Afbud Clara Rao

Punkt 2: Meddelelser

Beslutning Økonomiudvalget 2022-2025 den 31-10-2023

Ingen.

Afbud Clara Rao

Punkt 3: Ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025 som følge af lovændring

23/10278

Sagen afgøres i:

Allerød Byråd 2022-2025

Punkttype

Beslutning.

Tema

Som følge af vedtagelsen af lov nr. 745/2023 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmeforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven skal affaldssektoren selskabsføres. Det betyder, at affaldsforbrændingen i Norfors skal udskilles i et særskilt selskab inden den 1. januar 2025.

Bestyrelsen i Norfors har den 17. oktober 2023 truffet beslutning om at opkræve forcerede afskrivninger hos kommunerne ved at øge taksten for affaldsforbrændingen for årene 2024 og 2025. Det sker som en konsekvens af lovændringen. Med beslutningen nedbringes gælden i den del af selskabet, som vedrører affaldsområdet.

Bestyrelsen i Norfors har betinget, at beslutningen godkendes i ejerkommunernes kommunalbestyrelser/byråd, og denne sag behandles derfor i samtlige ejerkommuners Kommunalbestyrelser/Byråd i oktober måned 2023. Dette sker parallelt med de konkrete sager om reviderede affaldstakster i kommunerne, der skal beslutes ultimo oktober måned.

I Allerød Kommune er sagen om reviderede affaldstakster 2024 på ekstraordinære møder på Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget, Økonomiudvalget og byrådet den 31. oktober.

Kompetence

Byrådet har kompetence til at træffe beslutning i sagen.

Sagsbeskrivelse

Folketinget indgik i juni 2020 aftale om "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi". I aftalen indgik målet om at tilpasse affaldsforbrændingen nationalt til de fremtidige affaldsmængder, der forventes at blive reduceret med 30 pct. frem mod 2030.

Ved ændringslov nr. 745 af 13/06/2023 udmøntede regeringen aftalen ved at stille krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegnede affald pr. 1. juli 2025.

Norfors har en høj gæld i forbrændingsanlægget Usserødværket. Der er derfor risiko for strandede udgifter, som ejerkommunerne kommer til at hæfte for, hvis ikke gælden nedbringes inden konkurrenceudsættelsen.

Som følge af lovændringen skal Norfors selskabsudskilles i et ApS eller A/S senest pr. 1. januar 2025. Herefter vil Norfors være omfattet af selskabsskatteloven. Det indebærer, at selskabets egenkapital med den nuværende gæld vil være negativ, da gældsforpligtelserne overstiger selskabets værdi. Selskabet vil i så fald ikke kunne stiftes. I stedet skal ejerkommunerne hæfte for den gæld, der ikke kan dækkes, og det forventes at ske via skatteindtægter. Derfor arbejder Norfors på at nedbringe gælden i Usserødværket inden 1. januar 2025.

Usserødværkets økonomi

Usserødværket omfatter affaldsforbrænding og energiproduktion (el og varme). Lovændringen medfører en betydelig højere økonomiske risici for I/S Norfors og ejerkommunerne. Der er derfor behov for, at værkets økonomi styrkes.

Ejerkommunerne hæfter solidarisk for den nuværende gæld på 790,5 mio. kr., som er optaget, da værket blev udbygget med en ny ovnlinje i 2017. Der blev optaget lån via Kommunekredit, hvor ejerkommunerne hæfter solidarisk for lånet. Ejerkommunerne har godkendt en løbetid på lånet på 20 år. Den forcerede afskrivning indebærer derfor en fremskyndelse af tilbagebetalingen med 10 år, når Norfors nedbringer gælden frem mod 2025.

Ca. 213,4 mio. kr. af gælden i Usserødværket vedrører affaldsforbrændingen. Som følge af den nye lov er bestyrelsen nødsaget til at opkræve forcerede afskrivninger for 2024 og 2025 for at nedbringe gælden for affaldssidens andel af Usserødværket inden 1. juli 2025. Det betyder, at takster i kommunerne for affaldshåndtering til forbrænding vil stige midlertidigt i årene 2024 og 2025.

Norfors har ligeledes varslet stigninger i varmepriserne for at styrke økonomien.

Norfors vil sideløbende arbejdet for at inddrive kommunernes tab på affaldssiden hos staten, da der er aftalt en statslig kompensationsordning for de ejerkommuner, hvis forbrændingsanlæg ikke kan fortsætte som privatretlige selskaber i konkurrence efter 2025.

Ekstraordinær opkrævning

Den affaldsrelaterede anlægssaldo (gæld) er på 213,4 mio. kr. ex moms opkræves i kommunerne med:

- 2024: 170,8 mio. kr. ex. moms svarende til to års forcerede afskrivninger
- 2025: 42,6 mio. kr. ex moms svarende til ½ års forceret afskrivning.

Beløbet fordeles af Norfors mellem ejerkommunerne efter indbyggertal svarende til, hvordan hæftelsen mellem kommunerne er fordelt. Ejerkommunernes samlede indbyggertal er af Danmarks Statistik opgjort til 213.057 indbyggere i 1. kvartal 2023. Det betyder, at der skal opkræves i alt 1.000 kr. ex. moms/indbygger.

Allerød Kommunes andel bliver samlet ca. 26,1 mio. kr. ex. moms.

Den ekstraordinære opkrævning anvender Norfors til at nedbringe affaldssidens andel af gældsforpligtelserne.

Takststigning

Ejerkommunerne skal indarbejde udgiften til forcerede afskrivninger i gebyrtakster i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 48 stk. 3.

Den enkelte kommune opkræver andelen af det ekstraordinære affaldslovsgebyr efter en omkostningsbegrundet fordeling. Det betyder, at det ekstraordinære affaldslovsgebyr skal fordeles på de ordninger, som afleverer affald til Norfors til forbrænding. Inden for disse ordninger skal udgiften fordeles efter de regler, der er fastsat herom i affaldsaktørbekendtgørelsen, og inden for disse retlige rammer skal der ske en sagligt begrundet fordeling.

Fordelingen af det ekstraordinære gebyr vil fremgå af de enkelte kommunernes sag om takstfastsættelse for året 2024.

Juridisk vurdering

Affaldskraftvarmeværker er omfattet af hvile i sig selv princippet, jf. Elforsyningsloven nr. 375 af 1/7 2023, § 75 stk. 3. Dermed skal Norfors opkrævninger samlet set være omkostningsbegrundede. Advokatfirmaet Horten har gennemgået reglerne på området, og konkluderer, at en udgift til forceret afskrivning, der er begrundet i en forventet kort restlevetid af anlægget som følge af den ændrede lovgivning, kan besluttes af Norfors. Da kommunerne skal kunne opkræve beløbene inden for rammerne af miljøbeskyttelsesloven og affaldsaktørbekendtgørelsen, skal Norfors opkrævning hos kommunerne tage hensyn hertil.

Det er bestyrelsen i Norfors I/S, der i henhold til det fælleskommunale selskabs vedtægt, har beslutningskompetencen til at beslutte at øge selskabets budgetterede udgifter i form af forcerede afskrivninger.

De enkelte ejerkommuner har omvendt selv beslutningskompetencen i forhold til, hvordan den enkelte kommunes andel af den forcerede afskrivning skal fordeles på de forskellige affaldsordninger i kommunen med deraf følgende takstforhøjelse. Det anbefales dog, at fordelingen sker ens på tværs af ejerkommunerne.

Administrationens forslag

Forvaltningen anbefaler Økonomiudvalget at indstille til byrådet at:

- 1) Allerød Kommune opkræver et ekstraordinært affaldslovsgebyr til dækning af

forcederede afskrivninger, svarende til ca. 2.000 kr. ex. moms i 2024 og ca. 500 kr. ex. moms 2025 pr. husstand. Beløbet fordeles på taksterne på de affaldsordninger omkostningerne vedrører, jf. gældende lovgivning.

- 2) Allerød Kommune betaler hurtigst muligt et a conto beløb på 10,4 mio. kr. til Norsfors svarende til halvdelen af opkrævningen for 2024.

Økonomi og finansiering

Norsfors sender 1. aconto opkrævning på forcederede afskrivninger for 2024 ultimo 2023. Betalingen foretages i 2023 for at styrke Norsfors likviditet ved årsskiftet.

Dialog/høring

Det vil i kommunikationen blive understreget, at de midlertidigt høje takststigninger er en direkte konsekvens af den ny lovgivning om liberalisering af affaldssektoren. Som bekendt agter bestyrelsen i Norsfors at indlede en retssag mod regeringen herom.

For at imødekomme borgerhenvendelser om takstændringerne har Norsfors og kommunerne aftalt følgende tiltag:

- Der udsendes nyheder i Norsfors og ejerkommunerne den 23. oktober.
- Der udarbejdes en FAQ til både politikkerne, medarbejdere i kommunen og medarbejdere i Norsfors, så der kan svares på de spørgsmål som kommer.
- Der fremsendes et brev fra bestyrelsen til forligskredsen bag L115 om den økonomiske konsekvens af deres lovgivning.

Beslutning Økonomiudvalget 2022-2025 den 31-10-2023

Økonomiudvalget indstiller forslag fra Forvaltningen godkendt i byrådet.

Beslutning Allerød Byråd 2022-2025 den 31-10-2023

Protokollen fra Økonomiudvalget blev optaget på dagsordenen.

Byrådet godkendte indstillingen fra Økonomiudvalget.

Bilag

Særligt gebyr opgjort pr. indbygger, Deloitte 4. oktober 2023

Notat om ekstraordinære opkrævninger hos interessentkommunerne, Horten 18. oktober 2023

Afbud Clara Rao

Punkt 4: Reviderede affaldstakster 2024

23/10278

Sagen afgøres i:

Allerød Byråd 2022-2025

Punkttype

Beslutning

Tema

Byrådet godkendte den 10. oktober 2023 affaldsgebyrer samt -priser for 2024.

I denne sag skal Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget, Økonomiudvalget og byrådet tage stilling til en væsentlig gebyrstigning vedr. tømning af restaffald og rest/mad i 2024 primært som følge af, at Norfors bestyrelse har besluttet at opkræve forcerede afskrivninger hos interessentkommunerne.

Bestyrelsen i Norfors har den 17. oktober 2023 truffet beslutning om at opkræve forcerede afskrivninger hos kommunerne ved at øge taksten for affaldsforbrændingen for årene 2024 og 2025. Bestyrelsen i Norfors har betinget, at beslutningen godkendes i ejerkommunernes kommunalbestyrelser/byråd, og dette behandles derfor i samtlige ejerkommuners Kommunalbestyrelser/Byråd i oktober måned 2023. Dette sker parallelt med de konkrete sager om reviderede affaldstakster i kommunerne, der skal besluttet ultimo oktober måned. I Allerød Kommune er sagen om forcerede afskrivninger 2024 og 2025 på ekstraordinære møder på Økonomiudvalget og byrådet den 31. oktober.

Kompetence

Byrådet har kompetence til at træffe endelig beslutning i sagen.

Sagsbeskrivelse

Efter byrådet den 10. oktober 2023 godkendte affaldsgebyrer samt -priser for 2024 har Norfors Bestyrelsen den 17. oktober 2023 truffet beslutning om at opkræve forcerede afskrivninger hos kommunerne ved at øge taksten for affaldsforbrændingen for årene 2024 og 2025. Det sker som en konsekvens af lovændringen. Med beslutningen nedbringes gælden i den del af selskabet, som vedrører affaldsområdet. Samtidig hæves behandlingsafgiften for affaldsforbrænding.

Ifølge lovgivning skal udgiftsstigningen indregnes i affaldsgebyrerne til borgere og virksomheder.

Baggrunden for gebyrstigningen er primært, at bestyrelsen i Norfors har besluttet at forcere afskrivningerne på Usseødværket, hvilket indebærer midlertidige takststigninger, da affaldsdelens gæld vil være nedskrevet i 2025, jf. selvstændig sag herom. Desuden stiger taksten pr. ton restaffald til lidt over det dobbelte af den pris, som indgik i beregningen af affaldsgebyr og -priser 2024 godkendt af byrådet den 10. oktober 2023.

Advokatselskabet Horten anbefaler, at den særlige indbyggerbetaling til Norfors knyttes til kommunernes gebyrer efter volumen, hvilket indebærer en væsentlig stigning vedr. gebyrer for tømning af restaffald og rest/mad. De øvrige affaldsgebyrer for 2024 vedtaget af byrådet den 10. oktober 2023 påvirkes ikke af de nye takster til Norfors for forbrænding af restaffald, dog stiger de ekstra gebyrer som vedrører restaffald fx ekstra tømning af 2-hjulet beholder til rest/mad.

De reviderede affaldsgebyrer og -priser er vedlagt som bilag til sagen. I det følgende præsenteres regneeksempler på, hvordan gebyrstigningen har konsekvenser for en standard en-familiebolig og en lejlighed i en etagebolig med 69 lejligheder.

Gebyrer for restaffald og rest/madaffald

Den reviderede forbrændingspris og forcerede afskrivninger betyder gebyrstigning for restaffaldsbeholdere, rest/madaffald for husholdninger, kommunale institutioner, skoler, plejehjem mv. samt markedspriserne for tømning af restaffald ved erhverv. Gebyrer til husholdninger er ex. moms, mens der pålægges moms på gebyrer til erhverv og institutioner, jf. gældende lovgivning.

En-familie (husholdning)

For en standardbeholder til rest/madaffald med 14. dages tømning hos en en-familiebolig vil den samlede udgift til renovation vil i 2024 udgøre 7.653 kr. årligt pr. bolig. Det er en stigning på 2.365 kr. i forhold til den pris byrådet besluttede 10. oktober 2023.

Etagebolig/bolig med fælles beholdere (husholdning)

Etageboliger/boliger med fælles beholdere har forskellige antal/størrelse beholdere til rest- og madaffald, og der er i regneeksemplet her taget udgangspunkt i udgiften pr. lejlighed i en etagebebyggelse med 69 lejligheder, der er tilmeldt 9 x 660 l. restaffald og 3 x 400 l madaffald (ugetømning). Den samlede udgift til renovation i 2024 vil udgøre 6.024 kr. årligt pr. bolig (lejlighed), hvilket er en stigning på 2.334 kr. pr. boligenhed i forhold til de affaldsgebyrer 2024 som byrådet godkendte den 10. oktober 2023.

Private virksomheder

For private virksomheder, der benytter kommunens restaffaldsordning, betales der en markedspris. Prisen for en 660 l. restaffaldsbeholder med ugetømning vil i 2024 være 22.689 kr. Det svarer til en prisstigning på 18.287 kr. i forhold til de priser for 2024, som byrådet godkendte den 10. oktober 2023.

Kommunale institutioner, skoler, virksomheder mv.

De kommunale institutioner mv. har ligesom etageboligerne forskellige antal/størrelse beholdere til restaffald. Prisen for en 660 l. restaffaldsbeholder med ugetømning vil i 2024 være 22.314 kr. inkl. moms. Det svarer til en gebyrstigning på 17.913 kr. Der estimeres en samlet merudgift på ca. 3,2 mio. kr. i 2024, som indarbejdes i det første forventede regnskab for 2024.

I skemaet herunder ses ovenstående eksempler på gebyrer og priser for 2024, som henholdsvis blev vedtaget af byrådet d. 10. oktober og de reviderede gebyrer og priser for 2024, som følge af forcerede afskrivninger og øget takst vedr. forbrænding til Norfors.

Gebyr (en-familie)	2024 (10.10.2023)	2024 (revideret)
	Kr. ex moms	Kr. ex moms
Grundgebyr mv.	3.261	3.261
Rest/mad, tømning hver 14. dag (ugetømning juni-aug.)	2.027	4.392
Samlet renovationsgebyr	5.288	7.653
Stigning ift. 2024 (10.10.2023)		2.365
Gebyr (pr. boligenhed i en etageejendom med 69 boliger)		

Grundgebyr mv.	2.993	2.993
Rest og madaffald (en 69. del af det samlede gebyr for 9 x 660 l. restaffald og 4 x 400 l. restaffald)	697	3.031
Samlet renovationsgebyr pr. boligenhed	3.690	6.024
Stigning ift. 2024 (10.10.2023)		2.334
Pris (erhverv)	2024 (10.10.2023) Kr. inkl. moms	2024 (revideret) Kr. inkl. moms
Restaffald 1 x 660 l.	4.402	22.689
Stigning ift. 2024 (10.10.2023)		18.287
Gebyr (kommunal institution mv.)		
Restaffald 1 x 660 l.	4.401	22.314
Stigning ift. 2024 (10.10.2023)		17.913

Opkrævningen

Opkrævningen af renovation hos private husstande sker via ejendomsbidraget, og betales i to rater hhv. i januar og juli. Grundejere kan se ejendomsbidragsopgørelsen i december 2023, og henvendelser til forvaltningen kommer erfaringsmæssigt der. Hvor opkrævning af renovationsgebyrer hos private husstande sker forud, opkræves renovation hos kommunale institutioner mv. samt private virksomheder bagudrettet, hvor der forventes at blive udsendt faktura til virksomhedens digitale postkasse i efteråret 2024.

Økonomiske risici

Forvaltningen vurderer, at der er risici forbundet med at lægge den ekstra indbyggerbetaling over på forbrændingsprisen. Affaldstaksterne baseres på forudsætninger om forventede affaldsmængder for det følgende år. Hvis de faktiske restaffaldsmængder for 2024 bliver mindre end forventet, vil dette genere et underskud på affaldsøkonomien, og betalingen til Norfors vil ikke kunne dækkes af renovationsgebyrerne. Underskuddet skal indregnes i taksterne for de kommende år, jf. hvile-i-sig-selv-princippet.

Afmelding af beholdere

Erhverv er ikke forpligtet til at benytte kommunens restaffaldsordning, og kan dermed frit vælge at benytte private tømningsordninger. Forvaltningen vurderer, at de øgede priser for restaffaldsordningen vil betyde, at mange virksomheder afmelder den kommunale restaffaldsordning, og det vil medføre et underskud på affaldsøkonomien, og betalingen til Norfors vil ikke kunne dækkes af renovationsgebyrene.

Yderligere, vil kommunen blive udfordret på mindstevolumen for private husholdninger, da der vil være besparelser forbundet med at afmelde restaffald og rest/mad. For villaer er der et regulativfastsat mindstevolumen på en 240 l. beholder med 14. dages tømning. Det vil også medføre risiko for flere overfyldninger af beholdere, hvis mange

nedjusterer til mindstekravet. Der er ikke et tilsvarende mindstekrav for, hvad man minimum skal være tilmeldt til restaffald pr. husstand i etageboliger. Etageboliger får dermed et økonomisk incitament for at afmelde restaffaldsbeholdere.

Gebyrstigningen vil betyde mange henvendelser til forvaltningen og en væsentlig administrativ opgave i håndtering af ændringer og afmeldinger i kommunens selvbetjeningssystem (RenoWeb).

Administrationens forslag

Forvaltningen anbefaler, at Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget indstiller til Økonomiudvalget og byrådet:

- At det revideret forslag til gebyrblad for renovation 2024 for hhv. husholdninger og erhverv herunder kommunale institutioner mv. samt prisblad for privat erhverv godkendes.

Økonomi og finansiering

Affaldsområdet er brugerfinansieret.

Beslutning Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget 2022-2025 den 31-10-2023

Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget indstiller til Økonomiudvalget og byrådet, at det reviderede forslag til gebyrblad for renovation 2024 for hhv. husholdninger og erhverv herunder kommunale institutioner mv. samt prisblad for privat erhverv godkendes.

Det præciseres, at genbrugspladsgebyrer for erhverv er ændret i forhold til byrådets beslutning den 10. oktober 2023. Der er tale om almindelige reguleringer samt et nyt gebyr for døgnbillet, jf. bilag 2.

Beslutning Økonomiudvalget 2022-2025 den 31-10-2023

Økonomiudvalget indstiller indstillingen fra Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget godkendt i byrådet.

Beslutning Allerød Byråd 2022-2025 den 31-10-2023

Protokollen fra Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget samt Økonomiudvalget blev optaget på dagsordenen.

Indstillingen fra Miljø-, Erhvervs- og Byudvalget samt Økonomiudvalget blev godkendt.

Bilag

Bilag 1 - forslag reviderede affaldsgebyrer husholdning 2024.pdf

Bilag 2 - forslag reviderede affaldsgebyrer erhverv og kommunale institutioner 2024, 1.pdf

Bilag 3 - forslag reviderede priser for privat erhverv (markedspriser) 2024.pdf

Afbud Clara Rao

Punkt 5: Underskriftark: Godkendelse af beslutningsprotokol

22/16624

Sagsbeskrivelse

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Beslutning Økonomiudvalget 2022-2025 den 31-10-2023

Økonomiudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Afbud Clara Rao